

De leerling ...

Voorwaardelijke doelen

- ... kan zijn **aandacht richten** bij het luisteren naar (**visueel ondersteunde concrete woorden**) en korte zinnen in het **hier en nu**
- ... luistert **precies met visuele ondersteuning** om woorden en korte zinnen te onderscheiden, te begrijpen en te leren
- ... kan de **rol van luisteraar communicatief** (d.w.z. gaat eenvoudige (non-verbale) interactie aan, maakt contact) vervullen in situaties waarin hij zich **veilig** voelt (onder andere door het herkennen van situaties, woorden, kleine groep)
- ... kan de **rol van spreker communicatief** (d.w.z. gaat eenvoudige (non-verbale) interactie aan, maakt contact) vervullen **non-verbaal en/of verbaal** in situaties waarin hij zich **veilig** voelt

Begin situatie

Ga bij de leerling na ...

- Is de leerling bekend met luistersituaties in de thuistaal (zoals voorlezen, instructie)?
- Maakt de leerling verbaal of non-verbaal contact met andere leerlingen?
- Kan de leerling zich uitdrukken in de thuistaal?

Minimum doelen

- ... **reageert** als luisteraar op **gepaste** manier (verbaal of non-verbaal) op de inhoud
- ... toont interesse in de ander, gaat interactie aan
- ... valt een ander niet ongepast in de rede (verbaal of non-verbaal) begrijpt regels van beurt nemen
- ... herkent in verhaal persoon, gebeurtenis of plaats op een afbeelding en legt een **relatie tussen woord en afbeelding** binnen **concrete context** met aanwijzingen
- ... kan als luisteraar de **gesprekslijn vasthouden** binnen **concrete context** met aanwijzingen
- ... doet **verbaal/non-verbaal** actief mee aan **gesprekken** in kleine en of grote groepen (en neemt initiatief in situaties waarin hij zich veilig voelt). Aandachtspunt is eventuele spreekangst
- ... kan een (persoonlijk) **verhaal** passend bij taalleerleerfase, in kernwoorden en toenemend in complexiteit, navertellen met en gebruik van lichaamstaal
- ... kan in kernwoorden vertellen **communicatief** (dat wil onder andere zeggen: gaat eenvoudige (non-verbale) interactie aan, maakt contact, doet poging tot uitingen) over wat hij gezien of gedaan heeft eventueel met ondersteuning van visuele ondersteuning
  - ... hanteert een **opbouw voor zijn verhaal** die door **luisteraar te volgen** is

De leerling ...

Streefdoelen
alle leerlingen

- ... luistert naar teksten waarvan kernwoorden bekend zijn; teksten gaan over alledaagse concrete **herkenbare** onderwerpen aansluitend bij de belevingswereld (eventueel met visuele ondersteuning)
- ... luistert precies om korte, **concrete instructie** te begrijpen eventueel met **visuele ondersteuning**
- ... herkent **persoon, plaats of gebeurtenis** in een verhaal en legt een relatie met eigen kennis en belevingswereld
- ... kan **begrip** van teksten kenbaar maken (oplopend in begrip van kernthema, tijdsvolgorde, verwijs- en oorzaakrelaties) met gebruik van visueel materiaal
- ... doet met ondersteuning een voorspelling op basis van de introductie en stelt deze al luisterend bij
- ... **verwoordt zijn eigen gedachten** en denkvragen in woorden passend bij **taalniveau** (aangeboden woorden, non-verbale ondersteuning)

Extra
streefdoelen

- ... kan een gesprek in **hier en nu** of met **concrete opdracht of structuur** leiden
- ... houdt rekening met een **goede beurtwisseling**
- ... voert op een adequate wijze **gesprekken en interactie** met onbekenden, zowel **verbaal als non-verbaal** in taal waarover hij beschikt
- ... kan aandacht richten langere tijd (max 10 minuten) bij luisteren naar teksten en instructie (passend bij luisterniveau)
- ... **vat een verhaal of presentatie** samen door na te spelen en/of in eigen woorden te vertellen
- ... vormt een **eigen mening** over de inhoud
- ... stemt de manier van luisteren **op het doel af** (doel is duidelijk gemaakt)
- ... kan bij een **korte spreektaak** gebruik maken van geheugensteuntjes (bijvoorbeeld : visueel, woorden op spiekbrief)
- ... bereidt **zelfstandig** (aan hand van checklist of doelen) een verhaal of een presentatie voor
- ... past een **verhaal of presentatie** inhoudelijk aan op de doelgroep (past bij opdracht, leeftijd, verbaal en non-verbaal)
- ... vertelt en presenteert **expressief** op een persoonlijke manier
- ... **improviseert** tijdens zijn verhaal of presentatie
- ... nodigt **toehoorders** uit tot het stellen van vragen

Begin
situatie

Ga bij de leerling na ...

- Is de leerling bekend met luistersituaties in de thuistaal (zoals voorlezen, instructie)?
- Maakt de leerling verbaal of non-verbaal contact met andere leerlingen?
- Kan de leerling zich uitdrukken in de thuistaal?

- ... **houdt rekening** met de luisteraars door bijvoorbeeld naar luisteraar te kijken om te controleren of boodschap duidelijk is
- ... gaat in op reacties verbaal en/of non-verbaal van luisteraars
- ... kan iemand anders in een gesprek helpen en iets uitleggen (verbaal of non-verbaal)
- ... hanteert een opbouw voor een meer **formele presentatie** waarin hoofdboodschap duidelijk is
- ... gaat in spreek- en gesprekstakingen **interactie** met anderen aan
- ... gaat in op de uiting van de ander (geeft feedback)
- ... respecteert de inbreng van anderen;